

Grégoire Delacourt

SEZNAM MÝCH PŘÁNÍ

HOST

Pořád si lžeme.

Já například dobře vím, že nejsem hezká. Nemám modré oči, ve kterých by se muži zhlíželi nebo se v nich chtěli topit a pak potřebovali zachraňovat. Nemám postavu manekýny, jsem spíš boubelatější, dokonce by se dalo říct plnější. Zabírám sedadlo a půl. Paže středně velkého muže moje tělo neobejmou. Postrádám půvab žen, kterým muži dlouze šeptají do ucha a vzdychají tam, kde by měli udělat tečku. Takový půvab nemám. Já u nich vyvolávám krátkou větu. Úsečnou hrubost. Přímo na věc, a bez lichotek. Bez vší té příjemné omáčky kolem.

Vím to.

A přesto někdy, když Jo ještě není z práce doma, jdu do naší ložnice a stoupnu si před zrcadlo na dveřích šatní skříň — musím mu připomenout, aby ji připevnil ke zdi, jinak mě jednoho dne během mého *rozjímání* rozmáčkne.

Zavřu oči a pomalu se začnu svlékat tak, jak mě nikdo nikdy nesvlékal. Pokaždé je mi trochu zima a třesu se. Když jsem úplně nahá, chvílku počkám a teprve pak otevřu oči. Vychutnávám si to. Bloudím v myšlenkách. Sním. Znovu vidím dojemně malátná těla z knih o malířství, které se povalovaly u nás doma, a syrovější těla z časopisů z pozdější doby.

Potom pomalinku otevírám oči jako ve zpomaleném záběru.

Dívám se na svoje tělo, tmavé oči, malá prsa, pneumatiku na bříše, porost tmavých chloupků, a připadám si krásná. Přisahám, že v tom okamžiku jsem krásná, dokonce velmi krásná.

Ta krása mi dává pocit hlubokého štěstí. A pocit neuvěřitelné síly.

Zapomínám díky ní na přízemní věci. Na poněkud nudnou galanterii. Na tlachání Daniely a Françoise, dvojčat, která vlastní salon krásy Coiff'Esthétique sousedící s galanterií, a na jejich sázení ve sportce. Ta krása mi dává zapomenout na to, že se nic nemění. Na život bez dobrodružství, na tohle úděsné město bez letiště, na tohle šedé město, odkud se nedá utéct a kam nikdy nikdo nepřijede, žádný zloděj srdcí, žádný rytíř na bílém koni.

Arras. Má čtyřicet dva tisíc obyvatel, čtyři hypermarkety, jedenáct supermarketů, čtyři fastfoody, několik středověkých uliček, pamětní desku v ulici Miroir-de-Venise, která kolemjdoucím a zapomnětlivým prozrazuje, že se

zde 24. července 1775 narodil Eugène-François Vidocq. A má taky moji galanterii.

Stojím před zrcadlem, nahá a krásná, a zdá se mi, že stačí trochu zamávat rukama a vznesu se, lehká, ladná. Že se mé tělo podobá postavám z knih o umění, které byly v domě mého dětství. Je přesně tak krásné jako to jejich, bezpochyby.

Nikdy se to ale neodvážím udělat.

Hluk, který dělá Jo dole, mě vždycky překvapí. Hedvábí mého snění se přetrhne. Rychle se obléknu. Jas mé kůže skryje stín. Vím o vzácné kráse ukryté pod oblečením. Jo ji ale nikdy nevidí.

Jednou mi řekl, že jsem krásná. Je to už víc než dvacet let a mně bylo něco málo přes dvacet. Byla jsem hezky oblečená, v modrých šatech se zlatým páskem, vypadaly jako od Diora. Chtěl se se mnou vyspat. Za jeho kompliment mohly ty pěkné šaty.

Tak vidíte, pořád si lžeme.

Protože láska by pravdu neunesla.

Jo je Jocelyn. Je mým manželem už jedenadvacet let.

Podobá se Venantinu Venantinimu. To je ten hezoun, co hrál koktavého Mickeyho ve *Smolařích* a gangstera Pascala v *Povedených strejcích*.

Vystouplá dolní čelist, temný pohled, italský přízvuk, ze kterého se podlamují kolena, slunce, zlatavá pokožka, klokotavý hlas, z něž husy dostávají husí kůži, až na to, že můj Jocelyno Jocelyni má deset kilo nadváhu a přízvuk, kterým holky neobloudí ani náhodou.

Pracuje v Häagen-Dazsu už od roku 1990, kdy tady továrnu na zmrzlinu otevřeli. Vydělává dva tisíce čtyři sta eur měsíčně. Sní o ploché obrazovce místo naší staré televize značky Radiola. O Porsche Cayenne. O krbu v obývací. O kompletní sbírce filmů s Jamesem Bondem na DVD. O hodinkách Seiko. A o hezčí a mladší ženě, než jsem já, to mi ale neříká.

Máme dvě děti. Vlastně tři. Kluka, holku a mrtvolku.

Romana jsme počali ten večer, kdy mi Jo řekl, že jsem krásná, a kdy jsem kvůli té lži ztratila hlavu, oděv i panenství. Možnost, že otěhotním hned napoprvé, byla jedna k několika tisícům, a přece se mi to stalo. Nadine přišla na svět o dva roky později a od té doby se mi už nikdy nepodařilo vrátit na svou ideální váhu. Tloušťka mi zůstala, vypadám jako těhotná, ale jsem prázdná, balon naplněný nicotou.

Vzduchová bublina.

Jo už si nemyslel, že jsem krásná, a přestal se mě dotýkat. Začal se povalovat před radiolou. Každý večer se ládoval zmrzlinou z továrny a nalíval se pivem značky 33 Export. A já jsem si zvykla usínat samotná.

Jednou v noci mě vzbudil. Vzrušením mu stál. Byl opilý a plakal. Tak jsem ho do sebe přijala a v tu noc se mi do břicha vloudila Nadège. Ponořila se do mého masa a do mého smutku. Když z něj o osm měsíců později vyšla, byla modrá. Její srdce nebilo. Měla však rozkošné nehtíky a hodně dlouhé řasy a já jsem si jistá, že byla krásná, i když jsem nikdy neviděla, jakou barvu měly její oči.

V den, kdy se Nadège narodila a kdy také zemřela, přestal Jo pít pivo. Rozbíjel věci v kuchyni. Křičel. Říkal, že život je svinskej, že život je zkurvenej, že je zkurvená kurva. Bil se do prsou, tloukl čelem o stěnu, rozdíral si hrud', mlátil do zdi. Říkal, že život je moc krátkej. Že je to nespravedlivý. Že přece musíme vytěžít z toho zasranýho bordelu, co se dá, protože nemáme čas. Děťátko, pokračoval a myslel

tím Nadège, holčičko, kde jsi? Kde jsi, prcku? Romain a Nadine se vyděšeně ztratili do svých pokojů a Jo tehdy začal toužit po krásných věcech, které by aspoň trochu osladi-ly náš život a oslabily bolest. Plochá obrazovka. Porsche Cayenne. James Bond. A hezká žena. Byl smutný.

Rodiče mi dali jméno Jocelyne. Možnost, že si jednou vezmu nějakého Jocelyna, byla jedna k několika milionům, a přece se mi to stalo. Jocelyn a Jocelyne. Martin a Martina. Louis a Louisa. Laurent a Laurence. Rafael a Rafaela. Paul a Pauline. Michel a Michèle. Šance jedna k milionu.

A přece se mi to stalo.

Galanterii jsem začala vést toho roku, co jsem si vzala Joa.

To už jsem tam pracovala přesně dva roky. Předchozí majitelka jednou kousala do knoflíku, aby se přesvědčila, jestli je opravdu ze slonoviny, a spolkla ho. Knoflík jí sklouzl po vlhkém jazyku do hrtanu, poranil vaz štítné chrupavky a zapíchl se jí do aorty. Knoflík ucpal paní Pillardové v krku úplně všechno, takže si vlastně ani neuvědomila, že se dusí. A já taky ne.

Vyburcoval mě až zvuk nárazu. Když se její tělo řítilo k zemi, strhlo s sebou krabice s knoflíky. Osm tisíc knoflíků se kutálelo po malém obchůdku. Nejdřív jsem pomyslela na to, kolik nocí budu muset strávit lezením po čtyřech a tříděním osmi tisíc knoflíků: různobarevných, kovových, dřevěných, dětských, velmi elegantních a tak dál.

Na pohřeb přijel z Marseille adoptivní syn paní Pillardové. Nabídl mi, abych obchod převzala. Banka souhlasila, a tak mi dvanáctého března 1990 šikovný malíř namaloval

na vývěsní štít a dveře krámku nápis *Galanterie Jo, dřívější obchod Pillardová*. Jo byl hrdý. Bil se do prsou, jako by dostal metál, a pořád říkal *Galanterie Jo, Jo, Jo, to jsem já, to je moje jméno!*

Dávala jsem se na něj a připadal mi krásný. Říkala jsem si, jaké mám štěstí, že je to můj manžel.

První rok po svatbě byl úžasný. Galanterie. Jo měl novou práci v továrně. Brzy se měl narodit Romain.

Až doteď ale galanterie vlastně nikdy moc nešla. Musím čelit konkurenci čtyř hypermarketů, jedenácti supermarketů, zločinně nízkým cenám člověka, který prodává galanterní zboží na sobotním trhu, a krizi, kvůli které se lidi bojí a jsou zlí. Bojuji s apatií arraských obyvatel, kteří před tvořivou ruční prací dávají přednost bezpracné konfekci.

V září si u mě lidé koupí několik nášivek a nažehlovacích štítků, zipů, jehel a nití, to když si chtějí opravit oblečení z loňské sezony, místo aby utráceli za nové.

A na Vánoce to bývají masky. Nejlepší se stále prodává princezna, následovaná jahodou a dýní. U kluků pořád dobře funguje pirát, loni šel na dračku kostým sumo.

Potom je až do jara klid. Prodám několik krabic na šití, dva až tři šicí stroje a metrový textil. Čekám na zázrak a pletu. Moje výrobky se prodávají docela dobře. Hlavně spací pytle pro miminka, šály a bavlněné vzorované svetříky.

Od dvanácti do dvou mám zavřeno. Chodím se domů na obědvat — sama. Někdy, když je hezky, dám si s Françoise

a Danielou sendvič na zahrádce Estaminetu nebo v Café Leffe na náměstí Héros. Dvojčata. Obě jsou hezké. Dobře vím, že se mnou chodí hlavně proto, aby vedle mě vynikly jejich štíhlé postavy, dlouhé nohy a roztomile vyděšené světlé laní oči. Usmívají se na muže, kteří jedí sami nebo po dvou, tváří se líbezně, někdy doslova vrkají. Tělem vysílají signály, jejich vzdechy jsou jako láhve se vzkazem hozené do moře. Občas některý jednu z nich uloví, pak je čas na kávu, na šeptané sliby a na ztrátu iluzí. Mužům tolik chybí představivost. A přichází čas znovu otevřít naše podniky. V tu chvíli, cestou zpátky, vždycky vylézají na povrch naše sebeklamy. Už mám tohohle města po krk. Mám pocit, jako bych žila v brožůře o historii, ach jo, dusí mě to, říká Daniela. Za rok už budu daleko odsud, někde na sluníčku. Nechám si udělat prsa. Kdybych měla peníze, přidává se Françoise, na všechno se vykašlu, tak jak to leží a běží, ze dne na den. A ty, Jo? Byla bych krásná a štíhlá a nikdo už by mi nelhal, ani já sama sobě. Ale nic neřeknu, jen se na krásná dvojčata usměju. Další malá lež.

Když nejdou zákazníci, pokaždé mi nabídnou, že mi udělají manikúru, foukanou, pleťovou masku nebo abych přišla jen tak na kus řeči. Já jim za to pletu barety a rukavice, které nikdy nenosí. Jsem sice kulatá, ale díky nim udržovaná a mám upravené nehty. Víím, kdo s kým spí, víím, že Denisa z butiků La Maison du Tablier má problémy s alkoholem kvůli zrádnému devětačtyřicetistupňovému likéru Genièvre de Loos a že ta, co dělá úpravy oděvů

u Charlet-Fourniea, přibrala dvacet kilo od té doby, co se její manžel zbláznil do chlápka, který v salonu u Jeana-Jaca umývá hlavy. A v tu chvíli máme všechny tři pocit, že jsme ty nejdůležitější osoby na světě.

Nebo alespoň v Arrasu.

V každém případě v ulici.

Tak. A teď je mi čtyřicet sedm let. Děti už odešly z domu. Romain je v Grenoblu, v druhém ročníku na ekonomce. Nadine žije v Anglii, dělá au-pair a točí videofilmy. Jeden její film promítali na festivalu, vyhrála tam nějakou cenu. Pak jsme ji úplně ztratili.

Naposledy jsme ji viděli o minulých Vánocích.

Její otec se zeptal, co dělá, a ona vytáhla z tašky malou kameru a zapojila ji do televize. Nadine nemá ráda slova. Už od doby, co se naučila mluvit, mluví jen velmi málo. Nikdy mi třeba neřekla: Mami, mám hlad. Radši se zvedla a sama si vzala něco k jídlu. Nikdy mě nepožádala: Vyzkoušej mě z básničky, z učení, z násobilky. Drží slova v sobě, jako by to byla vzácnost. Skloňovaly a časovaly jsme spolu ticho. Pohledy, gesta, vzdechy místo podstatných jmen, přívlastků a sloves.

V televizi se tehdy objevily černobílé obrázky vlaků, kolejí, výhybek. Nejdřív bylo všechno velmi pomalé, potom

se to pozvolna zrychlovalo, obrázky se začaly vrstvit, překrývat v ohromujícím, fascinujícím rytmu. Jo se zvedl a šel si do ledničky pro nealkoholické pivo, ale já jsem se nemohla od obrazovky odtrhnout. Vzala jsem svou dceru za ruku, *podmět*, po těle mi přebíhal mráz, *přísudek*, Nadine se usmála, *předmět*. Jo zíval. Já jsem plakala.

Když film skončil, Jo řekl: V barvě, se zvukem a na ploché obrazovce by to, holčičko, nebylo špatné. A já jsem řekla: Děkuji ti, děkuji ti, Nadine, nevím sice, cos tím filmem chtěla říct, ale *opravdu* jsem něco cítila. Nadine odpojila kameru od televize, podívala se na mě a zašeptala: Přepsala jsem *Bolero* od Ravela do obrázků, mami, aby ho mohli slyšet i hluchí.

Sevěřela jsem svou holčičku do náruče, přitiskla ji na svou povislou kůži a dovolila jsem, aby mi po tváři tekly slzy, protože i když jsem nechápala všechno, věděla jsem, že žije ve světě bez lží.

A tehdy, když jsem ji měla v náručí, cítila jsem naplnění svého mateřství.

Romain přišel později, ve chvíli, kdy se podávala vánoční roláda a rozbalovaly se dárky. Přišel s nějakou *dívkou*. Pil s otcem nealkoholický *tourtel* a dělal potíže: Chutná to jak oslí chcanky. Jo ho rychle umlčel ošklivým: To jo, ale zeptej se naší mrtvolky, naší Nadège, co dělá pravá břecha, kdyby mohla, tak ti to řekne, vole, hloupej blbej vole. Romainova *dívka* zívla a Vánoce byly zkažené. Nadine se ani nerozloučila a ztratila se do zimy. Romain dojedl roládu,

utřel si pusou do rukávu a olízl si prsty. A já jsem se sama sebe ptala, k čemu byly všechny ty roky, kdy jsem ho učila, jak se má slušně chovat, že má za všechno děkovat a nedávat lokty na stůl, kdy jsem ho učila všechny ty lži. Než odešel i on, oznámil nám, že skončil se školou a že bude pracovat s tou *dívkou* jako číšník v Palais Breton, což je palačinkárna v Uriage, lázeňském městečku deset minut od Grenoblu. Dívala jsem se na svého Joa a mé oči křičely: Řekni přece něco, nedovol mu to, zadrž ho. On ale pozvedl k našemu synovi láhev tak, jak to někdy dělají muži v amerických filmech, a popřál mu hodně štěstí. To bylo všechno.

Naše děti už si žijí svůj vlastní život. Jo mě zatím neopustil kvůli nějaké mladší, štíhlejší a hezčí. Hodně pracuje. V továrně mu minulý měsíc dali prémii, a kdyby si udělal kurz, mohl by se jednoho dne stát mistrem. To mu řekli. Vedoucím provozu, to by ho přiblížilo k jeho snům.

Ke Cayenne, k ploché televizi, k hodinkám.

Zato moje sny se rozplynuly.

Na druhém stupni základní školy jsem snila o Fabienu Derômovi, ale právo na jeho pusu měla Juliette Bocquetová.

Čtrnáctého července, o mých třináctých narozeninách, jsem tancovala na *Babí léto* Joa Dassina a modlila se, aby můj rytíř našel odvalu sáhnout mi na můj nový hrudník. Neodvážil se. Po ploužáku jsem viděla, jak se s kamarády směje.

Když mi bylo sedmnáct, snila jsem o tom, že se má matka zvedne z chodníku, na který hrozivě spadla s výkřikem, který nezazněl. Snila jsem o tom, že se to nestalo, nestalo, nestalo, že se jí mezi nohama najednou neobjevila skvrna, která jí ostudně zamokřila šaty. V sedmnácti jsem snila o tom, že máma je nesmrtelná a že mi jednoho dne pomůže ušít svatební šaty, poradí mi se svatební kyticí, příchutí dortu a bledou barvou dražé.